

PETER DE WAARD – 15/02/12, 00:00

De Grieken nog meer bezuinigingen opdringen is het laatste wat Europa zou moeten doen. Je moet juist bevorderen dat het land kan meedraaien.

AMSTERDAM - Met lede ogen ziet hij hoe het IMF, de EU en de ECB de Griekse economie nog verder kapot maken door nieuwe, rigide bezuinigingen op te dringen. De Amerikaanse econoom Jan Kregel (67) - hij heeft Nederlandse voorouders - vindt dat ze juist in Griekenland moeten investeren. 'Griekenland moet concurreren op de wereldmarkt. Hoe doe je dat? Door te zorgen voor een infrastructuur en een bedrijfsleven die daartoe in staat zijn. Daar wordt niets aan gedaan.'

Kregel was gisteren in Nederland waar hij onder meer een toespraak hield op een conferentie van de Society for International Development (SID) in Den Haag. Hij geldt als een van de meest vooraanstaande neo-klassieke economen in de Verenigde Staten. Zo maakte Kregel deel uit van de zogenoemde Stiglitz-commissie die adviseerde over de hervorming van het financiële systeem. Hij is nu verbonden aan het Levy Economisch Instituut in New York.

Griekenland krijgt een nieuwe lening van 130 miljard euro om de oude leningen af te lossen. Dat vindt u niet zinvol.

'Dat klopt. Het lost niets op, want de schuld zelf vermindert niet. Als Griekenland moet worden geholpen dan zal de schuld moeten worden kwijtgescholden. En dat is eigenlijk voor de meeste schuldeisers geen probleem. De westerse banken hebben het grootste deel van hun Griekse obligaties verkocht. De rest is tot 70 procent van de waarde afgeschreven in de boeken. De overheden die garant staan in het noodfonds, hebben vanaf het begin geweten dat ze alles niet zouden terugkrijgen. En de ECB zou ook zijn obligaties kunnen afschrijven.

'Het enige echte probleem zit bij de Griekse banken, die zo'n 30 miljard aan obligaties van hun eigen land hebben. Die zouden hulp moeten krijgen, bijvoorbeeld obligatieleningen die over een periode van vijftig jaar worden afgelost.'

Maar als Griekenland niet meer hoeft af te lossen, dupeer je talrijke beleggers, onder wie vooral de overheden.

'Iedereen weet dat Griekenland de huidige schulden nooit zal kunnen afbetalen. Daarom is er nu sprake van een vicieuze cirkel - je kunt het ook een piramidespel noemen - waarbij oude schulden worden vervangen door nieuwe schulden. Elke maand komt de cyclus terug van nieuwe onderhandelingen, nieuwe eisen en nieuwe leningen. En ondertussen loopt de schuld verder op. De enige die profiteren van het aflossen van de schulden, zijn de hedgefondsen die Griekse obligaties voor 30 procent van de waarde hebben opgekocht en nu 100 procent terugkrijgen.'

Om daaraan een einde te maken moet Griekenland zijn huishoudboekje in orde maken. Er worden keiharde bezuinigingen geëist.

'En wat is het gevolg? Dat de Griekse economie verder in elkaar stort en de problemen toenemen. De economie van Griekenland zal dit jaar 7 procent krimpen. De opgelegde bezuinigingen hebben twee doelen. In de eerste plaats moet daardoor een begrotingsoverschot worden gecreëerd. Maar als Griekenland een begrotingsoverschot realiseert, zal ergens anders een tekort ontstaan. Of het probleem wordt gewoon verschoven naar de private sector of naar het buitenland. Het andere doel van de bezuinigingen is de kosten omlaag te brengen. Maar dat heeft geen zin als je helemaal geen producten maakt die in het buitenland kunnen worden verkocht.'

Dus die industrie of landbouw moet worden opgebouwd.

'Precies. De EU heeft dat in het verleden zo vaak gedaan in landen door hulp te bieden via de zogenoemde structuurfondsen voor regionale ontwikkeling. Dat heeft in Spanje

goed gewerkt, net als in Ierland. Maar in Griekenland is er geen goed toezicht op gehouden. Nu moet het opnieuw gebeuren, maar dan onder streng toezicht van een Europees commissaris die erop let dat publieke investeringen gepaard gaan met private investeringen. Dat is veel zinvoller dan een Europees commissaris aan te stellen zoals Nederland wil, die toezicht gaat houden op bezuinigingen.'

Nederland geen risico Pagina 22

Het creëren van valutablokken

Binnen de G7 werd sinds de jaren tachtig gedacht dat mondiale monetaire stabiliteit kan worden gerealiseerd door drie valutablokken te creëren: een dollarzone, een yenzone en een eurozone (vroeger D-mark zone). Dat heeft niet gewerkt.

ZES DWAALWEGEN UIT EEN CRISIS

Gemeenschappelijke markt

De vorming van de gemeenschappelijke Europese markt in 1992 zou als gevolg van de open grenzen en toenemende concurrentie tot een extra groei van 5 procent van het bruto binnenlands product leiden. Sinds die tijd is echter de groei duidelijk afgenomen.

Economisch convergentiebeleid

De EU en vroeger EEG dachten dat bepaalde beleidsbeslissingen - zoals de gemeenschappelijke landbouwpolitiek of de vorming van de EMU - vanzelf ook zouden leiden tot economische integratie. Dat is niet gebeurd. De economen die zeiden dat de muntunie een gevolg zou moeten zijn van integratie en niet andersom hebben gelijk gekregen.

Gemeenschappelijke munt

t

Als een gemeenschappelijke munt - de euro - zou worden ingevoerd, zou de onderlinge concurrentie niet meer worden verstoord door valutaschommelingen. In plaats daarvan compenseerden landen verlies aan productiviteit en concurrentiekracht door toenemende overheidsbestedingen.

Terugdringen Duitse economische macht

De bedoeling van zowel het Europese Monetaire Systeem (EMS) als later de Economische en Monetaire Unie was om de economische macht van Duitsland te verminderen. Blijkbaar is men daarin niet geslaagd.

Gemeenschappelijk rentebeleid

Landen met grote schulden zouden een hogere rente moeten betalen dan landen met weinig of geen schulden. Maar het gemeenschappelijk rentebeleid van de ECB betekende dat de markt de overheidsschulden niet waardeerde op houdbaarheid.

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.